

naposled toliko, kolikor sam Bog in advokatje znajo.

Hočete primera? Evo nedavnega slučaja:

X, ne vem zakaj, je prišel navskriž z Y-om. Beseda dá besedo, dvogovor je čimdalje živahnejši in glasnejši. Poulična retorika začne sipati svoje okraske, svoje cvetice; X pravi Y-u: „Kaštrón!“ (Olikanec bi v takih okoliščinah rekel: Osel!)

Y zavrne: „Ti, ti si kaštrón! an pa te prav' kaštrón, tist hrovaški, ki 'ma zavite roge v čelè!“

X v svojem ponosu ni mogel tega strpeti; najel si je priče izmed radovednežev, ki so prišli poslušat in gledat komedijo, in hajdi na sodišče, in pozivaj od Pilata do Heroda, in trosi za tako neumnost vsoto za vsoto, samo da ne trpi čast in dostojnost! Uboga čast!

Začnejo za piškav bob, a kmalu pozabijo prvotni povod in nadaljujejo iz same trme in samoljubja. Delajo dolgove, prodajajo zemljišča, stradajo celó, samo da uženó nasprotnika. Imetje se izgublja in krvavo potrebni denar roma iz male deželine. Uboga žena joka, bedni otroci prosijo kruha. A kaj to! Veselijo se advokatje in druge krvo-pivke, in pa — kar je glavno — ponos je ohranjen, čast je rešena!

No pa, hvala Bogu! zadnje čase se obrača na bolje; ljudstvo se je izučilo na lastne stroške. Želodec se ne dá tešiti s puhlim samoljubjem in dvoumno častjo. Denarja ne

preostaja za neumnosti; da bi ga bilo le toliko, kolikor ga zahtevajo neznosni davki in kričeče potrebe.

Druga grda napaka, vsaj tu in tam, je igra. Mladina marsikaj zapravi ž njo. V prejšnjih letih so stari strici zapuščali stričnikom primeroma lepe vsotice, katere so si polagoma spravljali s trudom in s štednostjo. Sedaj pa njih nasledniki čestokrat lahko miselno zaigrajo in o priliki tudi zapijejo vse, kar si zaslužijo. Običajno se v družini ženi le starejši, ali pa sposobnejši brat; na njegove rame pride vse: on mora skrbeti za hišo, on si mora glavo beliti, da mu družina ne strada in da mu imetje ne pride na boben. Mlajši so brezskrbni; marsikateri si išče dobička zunaj hiše. Pomaga sicer obdelovati domače polje, a redkokdaj priteče na pomoč gospodarju z osebnim postranskim prislužkom. Varčnost je redka, potrebe se množijo in beda trka na marsikatera vrata.

K tem nedostatkem bi se mogla dostaviti še stanu neprimerna gizdavost v oblačilu. Stare, poštene noše iz domačega blaga so izginile, in ž njimi je izginila v prejšnjih časih zeló razširjena preja in postranski dobiček, katerega so imele pri tem ženske. Sedaj mora biti vse moderno in pa fino, da, celó napravljeno „na muodo“. Če vidiš našo mladino ob praznikih, posebno ob „sejmih“, misliš, da so ti Bog znaj kakova gospóda. Najbolj se odlikujejo seveda oni, ki hodijo „na Uogarijo“ (na Ogersko). (Konec.)

Pred božjim grobom.

Kako tu počivaš mirno, Gospod!
Ko takrat tam v grobu kamnitem,
Ko ljudstva te črt je besni zatrl,
V preganjanju krutem, srditem...

A duh tvoj splaval je s križa tja,
Tolažit nesrečne očete,
Naznanjat veseli jim veliki dan,
Rešitev iz teme klete...

Vse ko tedaj... Tu leži ti telo,
Roke in noge ti predrte,
A duh tvoj plava po cerkvi tod,
Blažeč, tolažeč potrte...

Milan Branko.